

Full diocesà

10 de juny del 2018

p5 – La Mare de Déu: teologia, història i art

p6 – Les blasfèmies, un insult a Déu



L'eutanàsia, atemptat a la dignitat

La Conferència Episcopal Espanyola ha fet pública una nota davant les iniciatives sobre l'eutanàsia i el suïcidi assistit al Congrés dels Diputats:

«Hem de recordar que l'eutanàsia en sentit veritable s'ha d'entendre com una acció o omissió que per la seva naturalesa i en la intenció causa la mort, amb la finalitat d'eliminar qualsevol dolor. L'Església sempre ha considerat l'eutanàsia com un mal moral i un atemptat a la dignitat de la persona.»

«La proposició de llei defensa una absolutització del principi d'autonomia i de la pura subjectivitat com a criteris fonamentals de la decisió [...]. Ningú no és amo absolut de la vida.»

«El que realment demanen els malalts i les seves famílies és l'ajuda per a assumir els problemes i les dificultats perso-

nals i familiars que s'acostumen a presentar en els últims moments de la vida. El tractament del dolor i l'abordatge del sofriment, el control d'efectes secundaris i col·laterals, la millora de la qualitat de vida i de l'autonomia del pacient, l'ajuda a les famílies en aquestes situacions, morir en companyia dels éssers estimats, amb l'assistència espiritual i sacramental [...]. I aquests elements són precisament els que configuren el que coneixem com a cures pal·liatives. Crida l'atenció que es vulgui proposar una llei d'eutanàsia quan no s'ha legislat a nivell estatal sobre la instauració de les cures pal·liatives.»

Abordarem més àmpliament aquesta qüestió en la nostra pròxima edició.

«La vida que vivim dins nostre es va renovellant cada dia»

X diumenge durant l'any / Cicle B

Lectura del llibre del Gènesi

Després que l'home hagué menjat el fruit de l'arbre, el Senyor-Déu el cridà i li digué: «On ets?» Ell li respongué: «He sentit que us passejàveu pel jardí i, com que vaig nu, he tingut por i m'he amagat.» Li digué el Senyor-Déu: «Qui t'ha fet saber que anaves nu? ¿És que has menjat del fruit de l'arbre que jo t'havia prohibit de menjar?» L'home li digué: «La dona que m'heu donat m'ha ofert el fruit d'aquell arbre, i n'he menjat.» El Senyor-Déu digué a la dona: «Per què ho has fet, això?» Ella li respongué: «És que la serp m'ha enganyat.» El Senyor-Déu digué a la serp: «Ja que has fet això, seràs la més maleïda de totes les bèsties i de tots els animals feréstecs. T'arrossegars sobre el ventre i menjaràs pols tota la vida. Faré que sigueu enemics tu i la dona, i el teu llinatge i el d'ella. Ell t'atacarà al cap i tu l'atacaràs al taló.»

(3,9-15)

Salm responsorial

Són del Senyor l'amor fidel i la redempció generosa.

(Salm 129)

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, l'Escriptura diu: «Em sento ple de fe, i per això he parlat.» Nosaltres, doncs, que tenim el mateix Esperit de la fe, també ens sentim plens d'aquesta fe, i per això parlem, i sabem que aquell qui ressuscità Jesús, el Senyor, també ens ressuscitarà a nosaltres amb Jesús i ens portarà a la seva presència juntament amb vosaltres. Perquè tot això és ben bé vostre; així la gràcia de Déu, que es multiplica a mesura que s'estén a molta gent, farà que sigui desbordant l'acció de gràcies a la seva glòria. Per això no ens desanimem. És veritat que la vida d'homes que vivim per fora es va consumint, però la que vivim dins nostre es va renovellant cada dia, perquè el pes lleuger del que ara sofrim, i que dura tan poc, va acumulant un pes incomparable de glòria que durarà sempre. I nosaltres no apuntem a això que veiem, sinó a allò que no veiem, perquè les coses que veiem passen, però les que no veiem duren per sempre. El nostre cos, que és la casa i el tabernacle de Déu a la terra, serà destruït, però sabem que tenim al cel un altre edifici, un temple que és obra de Déu, no fet de mà d'homes, etern.

(4,13-5,1)

Lectura de l'evangelí segons sant Marc

En aquell temps, Jesús entrà a casa amb els deixebles, i tornà a reunir-s'hi tanta gent que no els quedava temps ni de menjar. Quan els seus sentiren dir el que feia hi anaren per endur-se'l, perquè deien que havia perdut el seny. Per altra banda, els mestres de la Llei que havien vingut de Jerusalem deien que estava posseït per Beelzebul, i que treia els dimonis pel poder del rei dels dimonis. Jesús els cridà i els rebatia valent-se de paràboles. Els deia: «Com pot ser que Satanàs vulgui treure fora Satanàs? Si un reialme es divideix en faccions que lluiten les unes contra les altres no pot durar gaire temps. I si dins d'una família hi ha divisions, tampoc no pot durar. Igualment, si el regne de Satanàs s'ha dividit en faccions que lluiten entre elles ja no se sosté: no pot pas durar. A casa d'un guerrer valent ningú no pot penetrar-hi per prendre-li el que té sense encadenar-lo abans; només així li podrà saquejar la casa. Us ho dic amb tota veritat: Per més pecats que un home cometés i per més blasfèmies que proferís, Déu està disposat a perdonar-lo, però el qui injuria l'Esperit Sant, Déu no el perdonarà mai i sempre serà reu del seu pecat.» Jesús va fer aquesta afirmació perquè deien que tenia un esperit maligne. Després arribà la seva mare amb els seus familiars, i de fora estant el fan cridar. La gent que seia al voltant d'ell li diu: «La vostra mare i els vostres parents són aquí fora, que us volen veure.» Ell els respon: «Qui són la meua mare i els meus parents?» Llavors mirant els que seien tot al voltant, diu: «Aquests són la meua mare i els meus familiars: tothom qui compleix la voluntat de Déu és el meu parent, la meua parenta, la meua mare.»

(3,20-35)

«Ell t'atacarà al cap
i tu l'atacaràs al
taló»

La voluntat del Pare, el major repte

Jean Hakolimana, prev.

Crida l'atenció la incomprensió que acompanya el camí de Jesús, per part quasi de tothom, seguidors i detractors. Per a les autoritats, està actuant sota l'impuls de Satanàs. L'acusen ni més ni menys de cometre el pitjor sacrilegi segons la llei de Moisès, que és fer-se passar per un enviat de Jahvè però, en realitat, duent a terme l'obra del diable. La seva família, en canvi, no l'acusa sinó que excusa la seva actuació per la pèrdua del seny. Amb dos mil anys de camí, podem estar decebuts o consolats, segons el parer de cadascú, del fet que les coses no hagin variat sensiblement. Historiadors romans van detallar com, als inicis, els cristians van ser acusats d'enemics de la raça humana, per un malentès més que grosser. L'associació de les paraules «cos, sang, mengeu i beveu» agafada amb presses i desconeixement, a l'orella espia, apuntava a un crim antropòfag. Avui dia, en segons quins debats socials, expressar una opinió contrària a la de segons quins grups de pressió ha valgut a alguns acusacions semblants.

El que importa en aquest món de variacions sense canvis no és de donar-nos la raó pel simple fet de ser cristians. L'evangeli ens dóna un criteri més exigent: discernir i complir la voluntat del Pare. La voluntat del Pare continua essent la pedra on tots ensopeguem. Uns perquè la neguen, uns altres perquè la donem per suposada i passem de llarg. En aquesta lluita, als cristians no ens convé ni desanimar-nos (2a lectura) ni eludir la nostra responsabilitat (1a lectura), sinó ser parents de Jesús, perseguint incansablement la voluntat del Pare.



La imatge



El dimoni, l'esperit del mal, se sol presentar lleig. Malgrat això, és present i actua en el món —no cal cercar-ne exemples— i en cada persona —en trobarem, d'exemples—.

Cristians de segles, no fem la pregunta de qui condueix Jesús, si Beelzebul o l'Esperit de Déu. Creiem que, per l'Esperit, Jesús encapçala la lluita contra la presència del Mal i ens fa el do de la plenitud de la Vida.

La temptació de Crist (1860). F. J. Barrias



Lit. hores: Setmana II

11 dilluns

—Sant Bernabé, apòstol (s.I)
—Santa Maria Rosa Molas, (1815-1876)
Fets 11,21b-26;131-3 / Salm 97 /
Marc 5,1-12

12 dimarts

—Sant Joan de Sahagun (1430-1479)
—Sant Onofre, monjo (s.IV)
1 Reis 17,7-16 / Salm 4 /
Mateu 5,13-16

13 dimecres

—Sant Antoni de Pàdua, prevere i doctor de l'Església (1195-1231)
—Sant Pelegrí, màrtir
1 Reis 18,20-39 / Salm 15 /
Mateu 5,17-19

14 dijous

—Sant Eliseu, profeta (s.VI aC.)
1 Reis 18,41-46 / Salm 64 /
Mateu 5,20-26

15 divendres

—Santa Maria Miquela del Santíssim Sagrament, verge (1809-1865)
—Sant Guiu, màrtir (*303)
1 Reis 19,19a.11-16 / Salm 26 /
Mateu 5,27-32

16 dissabte

—Sant Quirze i Santa Julita, màrtirs (s.IV)
1 Reis 19,19-21 / Salm 15 /
Mateu 5,33-37

17 diumenge XI de durant l'any / Cicle B

—Sant Benvingut, religió
—Sant Ismael (*326)
Ezequiel 17,22-24 / Salm 91 / 2
Corintis 5,6-10 / Marc 4,26,34

Restaurat el presbiteri del santuari de la Mare de Déu de l'Ajuda

Redacció

El Diumenge de Rams es va inaugurar la restauració del presbiteri del santuari de la Mare de Déu de l'Ajuda, als Hostalets de Balenyà.

Es compon de tres pintures murals en molt bon estat de conservació, de Joan Rifà, de 1963, i pòrtic/retaula parcial original amb sis columnes i capitells.

El fons de la cúpula s'ha deixat amb el color gris fosc de l'original per a respectar les escriptures i símbols de l'autor; la resta del color de fons de les pintures murals s'han pintat de nou amb un color pedra neutre per a donar més claror.

El retaule s'ha netejat sencer i s'ha restaurat tot ell. Com diem, el Diumenge de Rams es va fer la inauguració a la missa de les deu del matí i tots els assistents van poder gaudir de la nova imatge que donava el santuari, especificant, molts d'ells, que les pintures es veien molt més.



L'ou com balla, a Manresa

Després de trenta-cinc anys sense celebrar-se, s'ha recuperat a la Seu de Manresa la tradició, vinculada a la festa de Corpus, de l'ou com balla. S'hi ha instal·lat una font provisional, guarnida amb flors.

El rector de la parròquia i els impulsors de la iniciativa volen donar continuïtat a aquest simbolisme eucarístic, amb la construcció d'una font definitiva al claustre.



La Mare de Déu: teologia, història i art

Dijous 28 de juny, jornada a Vic



Frontal del Coll (MEV)

L'art religiós constitueix una part molt rellevant i extraordinària del patrimoni del nostre país i es configura, sens dubte, com un testimoni insubstituïble de la realitat històrica, social, material, espiritual i estètica del nostre passat, així com també de la nostra identitat.

L'Institut Superior de Ciències Religioses de Vic, conjuntament amb la Universitat de Vic, i amb la col·laboració del Museu Episcopal de Vic i el suport de la Direcció General d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, es complauen a presentar-vos la VII Jornada sobre Art i Cultura Religiosa a Catalunya, que tindrà lloc el pròxim dijous 28 de juny.

L'edició d'enguany es dedica a la figura de Maria, un personatge fonamental en la història i la definició de la fe cristiana. La multiplicitat de devocions marianes en el món catòlic, consolidada a partir dels segles moderns, té com a fonament un pensament teològic desenvolupat en època medieval i fonamentat en els primers segles del cristianisme, que fa de Maria no sols el vehicle de l'Encarnació, sinó una imatge de l'Església-mare. Aquest paper central no podia sinó donar lloc a una rica pluralitat de plasmacions artístiques.

Programa

- 9h.** Recepció al Seminari de Vic i lliurament de la documentació.
- 9:30h.** Inauguració de la Jornada, a càrrec d'Enric Vendrell, director de la Direcció General d'Afers Religiosos.
- 10h.** La Mare de Déu des del pensament cristià: patristica, teologia i mariologia. A càrrec de Mn. Pere Oliva, professor de mariologia a l'Institut de Ciències Religioses de Vic.
- 11h.** Pausa-cafè.
- 11:30h.** Història de les devocions i representacions de la Mare de Déu a l'edat mitjana i moderna. A càrrec de Marta Crispí (Universitat Internacional de Catalunya).
- 12:30h.** Taula rodona i debat, amb la participació dels ponents, de M. Carme Sanmartí (UVicUCC) i de Marc Sureda (ISCRVic-MEV).
- 14h.** Dinar lliure.
- 16h.** Visita guiada: la Mare de Déu al Museu Episcopal. A càrrec de Marc Sureda.
- 17h.** Cloenda de la jornada.

Matrícula i informació

Matrícules a la UVic-UCC, tel: 93 881 55 16.
Més informació a ISCRVic, tel: 93 886 15 55.
Preu: 60 €.
Acreditació: Certificat d'assistència expedit per la UVic-UCC.



Les blasfèmies insulten Déu

Francisco Pérez, arquebisbe de Pamplona-Tudela

La blasfèmia és una ofensa a Déu i va contra el segon manament de la Llei de Déu: «No prendràs el nom de Déu en va» (Ex 20, 7). És un insult o irreverència envers l'essència religiosa o envers el que és més sagrat.

El nom de blasfèmia té la seva arrel filològica del grec «blaptein» (injuriar) i «pheme» (reputació). S'ha posat de moda usar certes paraules blasfemes com si fos un afegitó en el llenguatge i es pot constatar en els mitjans de comunicació o en els col·loquis normals. És una falsa manipulació del llenguatge que necessita, cada vegada més, una mostra d'educació. La blasfèmia contra Déu o contra l'Eucaristia o contra la Verge o contra els sants sempre m'ha causat dolor, profund dolor, des que era petit. No és presentable justificar-se dient que és la llibertat d'expressió la que ha de respectar-se. L'expressió que fereix els sentiments religiosos no és un acte de llibertat sinó d'ofensa profunda.

La blasfèmia, per raó del significat de les paraules que utilitza, pot ser de tres tipus:

1. Herètica, quan és un insult a Déu que inclou una declaració contra la fe. Hi ha moments específics i situacions de persones que rebutgen amb ràbia tot el que està contingut en la formulació de la fe. S'enfaden i de vegades amb agres-

sivitat. Encara recordo la resposta que em va donar una persona davant la simple oferta de resar pel seu familiar difunt. L'explosió va ser tan forta que vaig haver de callar. Només queda resar i aprendre a no respondre amb la mateixa moneda. El silenci és més eloqüent que la dialèctica.

2. Imprecatòria, quan inclou una maledicció contra Déu. Utilitzar-lo com un insult o com una manifestació d'alleujament. Es pot observar molts moments en els quals s'utilitza la blasfèmia i es podrà comprovar que té aquest significat. En molts casos pot arribar a ser un ultratge davant l'adversitat i s'usa el nom de Déu per a ofendre'l per no haver aconseguit el que s'ha pretès.

3. Pertinaç, quan es fa per menyspreu o indignació envers Déu. És pertinaç en la seva forma de parlar i s'obstina de tal manera que generalment no admeten correcció.

Cert és que de vegades es pot fer amb consciència o per devaluació o degeneració de llenguatge que ha influït per l'estil de malparlar general. Si hi ha intenció directa de deshonrar Déu i faltar al respecte a Déu i el seu nom és, de per si, un pecat greu (cf. Codi de Dret Canònic, c. 1369). D'aquí se segueix que el segon manament de la llei de Déu té la seva repercussió en la nostra forma de parlar i per això ens avisa no hem d'utilitzar el seu nom en va. A Déu l'hem d'estimar, no insultar-lo!

Important discurs del president francès a l'episcopat

Redacció

Per l'abril el president francès, Emmanuel Macron, va pronunciar un important discurs a la seu dels bisbes francesos. En destaquem alguns dels fragments:

«Un president de la República que pretengués desinteressar-se de l'Església i dels catòlics faltaria al seu deure.»

«La saba catòlica ha de contribuir a la vida de la nostra nació. La República espera molt de vosaltres. Espera, si em permeteu de dir-ho, que li lliureu tres dons: el do de la vostra intel·ligència, el del vostre compromís i el de la vostra llibertat.»

«Considereu que el nostre deure és protegir la vida, en particular les vides més indefenses. En la vida dels infants que han de néixer, la de l'ésser humà que està a les portes de la mort o la del refugiat que ho ha perdut tot, hi veieu el traç comú de la nuesa, de la vulnerabilitat absoluta.»

«Per a mi, l'Església no és aquesta instància que massa sovint es caricaturitza com la guardiana dels bons costums. El millor de l'Església és això: una veu amiga que respon a qui interpel·la, a qui dubta, a qui viu en la incertesa, en

un món en el qual el sentit sempre s'escapa i sempre es reconquesta; és una Església de la qual no espero lliçons sinó aquesta saviesa/intel·ligència de la humilitat que s'enfronta als temes que heu plantejat.»



Humor

Les històries de l'escolà Miquel





Glossa

Avui et toca escollir entre la vida i la mort (Dt 30,15)

Romà Casanova, bisbe de Vic



La lluita entre la vida i la mort és la contesa sempre present en la història de la humanitat i, en moments crucials de la nostra vida, elecció personal. Els cristians tenim clar el manament: «No mataràs», que té un fort contingut negatiu, indicant el límit que mai no podem traspassar. Ningú no és amo absolut de la vida, tant de la pròpia com la d'altre. Reconeixem que l'únic Senyor de la vida és Déu, que ens l'ha donada i la regeix.

De manera cíclica, en aquests temps de relativisme moral, es presenten, en les legislacions dels països —també en el nostre—, propostes que van clarament en contra d'aquest manament. Ara torna a aparèixer el debat sobre l'eutanàsia i el suïcidi assistit. L'eutanàsia, en sentit propi, s'ha d'entendre com una acció o omissió que, per la seva naturalesa i intenció, causa la mort, amb la finalitat d'eliminar qualsevol dolor. Davant d'això, la nostra posició és clara: l'eutanàsia és un mal moral i un atemptat contra la vida humana i la dignitat de la persona. Sant Joan Pau II ho afirmava clarament: «D'acord amb el Magisteri dels meus antecessors i en comunió amb els bisbes de l'Església catòlica, confirmo que l'eutanàsia és una greu violació de la Llei de Déu, en quant és una elimi-

nació, deliberadament i moralment inacceptable, d'una persona humana» (*Evangelium vitae*, 65).

A favor de la legalització d'aquestes pràctiques es posen arguments que col·loquen per damunt de tot la subjectivitat, l'autonomia i la llibertat personal, oblidant, però, que la vida d'una persona sempre té a veure amb altres persones. L'ésser humà és un ésser amb els altres i per als altres. A més, aquestes accions, que aboquen a la mort deliberada, impliquen la participació d'altres, personal sanitari o persones properes, amb la seva acció o omissió. Hem de tenir present que l'eutanàsia és aliena a l'exercici propi de la medicina i la cura sanitària, que sempre s'ha de regir per l'axioma de guarir, almenys alleujar i sempre acompanyar i consolar. Mai, sota una suposada «modernitat», i en nom d'una falsa i egoista «compassió», no hem de ser portadors de mort als més febles de la societat: malalts i ancians.

Com a societat hem d'avançar certament en el tema de les cures pal·liatives, en el respecte a la persona i evitant «l'acarnissament terapèutic», no oblidant l'ajut a les famílies; i, per a nosaltres cristians, l'assistència espiritual i sacramental.

